

Foreningsåret 2014 i DIS-Danmark, Slægt & Data

Bestyrelsens beretning

Arkivalieronline

Statens Arkiver lægger hele tiden arkivalier op på Arkivalieronline. DIS-Danmark har i dialog med Statens Arkiver sikret, at de nuværende kirkebøger, der skal ses med Java, bliver overført til det nye system som et supplement til nyscanningerne. Brugerrådet har også aktivt været med til at forbedre informationen fra Statens Arkiver om nye scanninger, så folk nemmere kan bruge DAISY til at finde de ønskede scanninger.

Nationalt samarbejde

Også i 2014 har de tre landsdækkende slægtsforskerforeninger afholdt en stribe samarbejds møder.

Helt konkret har det udvidede samarbejde medført, at vi sammen med Sammenslutningen af Slægtshistoriske Foreninger (SSF) afholdt Slægtshistorisk Weekend på Brandbjerg Højskole i oktober. Et fint samarbejde, som vi gentager i 2015.

Vi har aftalt, at juni-nummeret 2015 af vores eget Slægt & Data og SSF's Slægten bliver et fællesnummer i magasin format. Et spændende projekt, som det bliver interessant at se resultatet af.

Vi har indgået aftale med Samfundet for Dansk Genealogi og Personalhistorie om, at DIS-Danmark fra og med 2015 står for Samfundets kontingentopkrævning. Der er således også mulighed for at melde sig ind i Samfundet og købe deres årbog online via vores hjemmeside.

På samarbejds møderne har vi i årets løb diskuteret muligheden for at sammensmelte alle tre foreninger til én stor landsdækkende slægtsforskerforening. Vi har endnu ikke formået at udarbejde et konkret projekt, og idéen holder tænkepause til i hvert fald efter sommeren.

Nordisk samarbejde

Bestyrelsesweekenden i januar blev afholdt ombord på Oslofærgen og blev kombineret med et møde med DIS-Norges bestyrelse i Oslo. De to bestyrelser indgik aftale om at fortsætte samarbejdet om databasen DIS-Træf.

En historisk aftale om fælles medlemsfordele i de to foreninger (undtaget de fysiske medlemsblade) blev ligeledes indgået. Hvis du vil benytte dig af muligheden, skal du registrere dig hos DIS-Norge; husk at afkrydse, at du er medlem af DIS-Danmark.

<http://www.disnorge.no/cms/bli-medlem>

En planlagt dansk/norsk konference i Oslo for de to foreningers medlemmer i september måtte desværre aflyses pga. for få tilmeldinger. Vi har nok været for sent ude med det endelige program, eller også er der bare ikke interesse for sådan et tiltag.

Foreningen deltog med en stand på den norske slægtsforskerdag på *Riksarkivet* i Oslo den sidste weekend i oktober.

Temaet var 'Det skjedde i 1814', og *Riksarkivet* havde naturligvis en fin udstilling om de historiske begivenheder i 1814. Der var stor interesse for vores danske stand, og de to udsendte havde rigeligt at se til dagen igennem.

Øvrige udland

I 2014 deltog DIS-Danmark i slægtsforskningsaktiviteter i Tyskland med henblik på at opbygge relationer til tyske foreninger og slægtsforskere. I september deltog vi med en repræsentant i den 66. *Deutsche Genealogentag* i Kassel. I forlængelse af denne begivenhed fejrede vores søsterforening i Tyskland, *Verein für Computergenealogie*, sit 25-års-jubilæum. Vi havde her lejlighed til at overrække formanden Marie-Luise Carl en hilsen fra DIS-Danmark.

I november deltog DIS-Danmark i en slægtsforskerdag arrangeret af Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig. DIS-Danmark havde sin egen stand på udstillingen i forbindelse med slægtsforskerdagen, der også indeholdt en række foredrag på dansk og tysk for et talrigt publikum fra begge sider af den dansk-tyske grænse.

Begge begivenheder viste den stærke interesse for slægtsforskning på tværs af den dansk-tyske grænse og de mange spor, der krydser grænsen. Vi håber fremover at kunne udbygge samarbejdet med tyske slægtsforskere.

Hjemmesideudvalget

Det har været et stille år, men der er dog foretaget nogle forbedringer på hjemmesiden. Nogle af ændringerne vil ikke være synlige for medlemmerne, da det er forbedringer af administrative rutiner, men disse forbedringer vil gøre håndteringen af vores medlemsregistrering nemmere og mere sikker.

For vores medlemmer vil det være synligt, at kortvisningen med Google Maps på arrangementsoversigten er gjort mere overskuelig, ligesom der er blevet ryddet op i en række fejlmeddelelser, som kunne forekomme i forbindelse med medlemsregistrering og oprettelse af kodeord.

Desuden er oversigten med links til forskellige kilder gjort mere overskuelig.

Forum

Forum er fortsat et yderst trafikeret sted. Hele 96.204 indlæg blev postet i løbet af 2014. AneEfterlysning og Hjælp til tyding er klare topscorere, men også Slægtsforskning – metode og teknik, Find your relatives in Denmark og Hjælp til opslag i bøger og på arkiver besøges flittigt. Det totale antal brugere og medlemmer er oppe på 46.480 (hvoraf en del dog er passive), og der lægges i gennemsnit over 300 indlæg op pr. dag. Antallet af grupper i Forum er uændret 13. Men i april fik gruppen Foreningsforhold en undergruppe for fremtidsvisioner, og i julemåneden kørte en særlig gruppe med en julekonkurrence.

Intet år uden brandvarme emner. I 2014 har især DIS-Danmarks manglende støtte til *Danish Family Search* sat

sindene i brand og udløst adskillige lange tråde. Senere på året var tvivlen om, hvorvidt foreningen skulle være momspligtig, årsag til en ny heftig tråd.

Nyheder

På nyhedsområdet blev der udsendt 6 nyhedsbreve og produceret en lang række nyheder på hjemmesiden. Ud over hjemmesiden fortæller vi om foreningen på Facebook og Twitter.

Facebookgruppen Slægtsforskning, som vi driver sammen med de 2 andre landsdækkende slægtsforskerforeninger, har nu over 10.000 brugere.

Man må meget gerne sende en mail, når der er noget, som andre medlemmer kan have glæde af, for det er vanskeligt at nå at følge med i alle de spændende tiltag, som findes på slægtsforskningsområdet rundt om i landet.

Slægt & Data

Medlemsbladet Slægt & Data er igen i 2014 kommet med de sædvanlige fire numre. Interessen for at skrive og delagtiggøre andre i nyheder om og erfaringer inden for vidt forskellige emner i slægtsforskningen har været pæn, og de tre af numrene måtte udvides til 40 sider. I anledning af 25-års-jubilæet fulgte et hæfte med titlen *25 år med slægt og data* med årets første nummer af bladet. Her kunne medlemmerne læse DIS-Danmarks historie i perioden 1989-2014. Hæftet var redigeret af Kathrine Tobiasen, der også havde leveret en stor del af stoffet.

Slægt & Datas indhold har som vanligt været en pose blandede bolsjer, der gerne skulle komme rundt i mange af de kringelkroge, som slægtsforskningen består af, men der har været særlig fokus på et forholdsvist nyt emne, nemlig brugen af DNA i forskningen. Redaktionen forestås af Kathrine Tobiasen, bistået af Gitte Christensen og Henning Karlby.

DIS-Træf

Året er gået roligt med et par gedcomfiler om måneden og en del, der har fået koder som brugere.

Som regel kan alle finde ud af at lave en gedcomfil, men der har været nogle stykker, der har fået vejledning i at få data ud af PC-baserede programmer, og programmet MyHeritage volder stadig problemer, da data ofte er oprettet på nettet.

Det har givet meget, at Jørgen Kristensen har været ude at fortælle om DIS-Træf i flere foreninger, og der er flere, der ønsker besøg i 2015; der er dog plads til endnu flere.

Der har været stille i årets to sidste måneder, men interessen er kommet stærkt tilbage efter jul og nytår, hvor der har været meget at se til.

Opdateringen fra Norge har virket godt, og vi har haft et godt samarbejde.

DIS-Wiki

Et kig på oversigten over de mest populære sider på DIS-Wiki http://wiki.dis-danmark.dk/index.php/Special:Popul%C3%A6re_sider fortæller, hvor behovet for et opslagsværk er størst: de centrale kildegrupper FT, KB og lægdsruller rangerer højt. Også opslag med hjælp til søgning i udlandet har stor søgning, ligesom de tilhørende ordlister. Men Statens Arkiver skaber også behov for vejledning.

I 2014 startede Statens Arkiver den store udlægning af digitaliserede kilder. De fleste kilder skal søges via DAISY og vil være vanskelige at finde for mange slægtsforskere. DIS-Wiki har påbegyndt arbejdet med at udstyre de relevante opslag med direkte links til disse kildegrupper, se f.eks. Skifte Sønderjylland <http://wiki.dis-danmark.dk/index.php/Skifte#S.C3.B8nderjylland>. En anden kildegruppe, der ikke kan søges under AO, er de slesvigske folketællinger 1835-1855. Disse findes nemmest under sognets navn, se f.eks. Holbøl sogn http://wiki.dis-danmark.dk/index.php/Holb%C3%B8l_Sogn.

Tilsvarende sognesider er projekteret for 2015; sognesiderne bør omfatte henvisninger til kilder og andre ressourcer, se f.eks. Ansager sogn http://wiki.dis-danmark.dk/index.php/Ansager_Sogn.

Mange slægtsforskere vil være godt hjulpet, hvis adgangen til bl.a. lægdsrullerne bliver mere direkte.

Foreningens lokalforeninger opfordres til at tage udfordringen op for deres lokalområdes vedkommende og offentliggøre materialet på DIS-Wiki.

Kildeudvalget

Der er godt gang i indtastningen af FT-1930, og vi håber at kunne starte et indtastningsprojekt med pasprotokoller som et samarbejde med *FamilySearch* på Kildeportalen. DIS-Danmark ønsker at videreudvikle indtastningen, så den kan bruges til flere forskellige indtastningsprojekter fremover – ikke kun folketællinger.

DIS-Arkiv & Bibliotek

I 2014 har hovedaktiviteterne i DIS Arkiv & Bibliotek samlet sig om registrering af de mange bøger og skrifter, som vi modtog efter sammenlægningen af Landsarkivet i København med Rigsarkivet i sommeren 2013. I årets løb er der registreret 5.500 enheder, således at det samlede antal registrerede enheder nu udgør 7.200. Det er ca. 1/3 af den samlede bestand.

Der var ved årets udgang oplagt 410 e-materialer på sammenlagt ca. 20.000 sider, som kan ses online eller downloades. Størstedelen af disse materialer er scannet, efterbehandlet og lagt ud på DIS-Danmarks server. En del e-materialer er linket til andre hjemmesider, der indeholder materiale af interesse for slægtsforskere. Deriblandt kan fremhæves arkivregistraturer, der er scannet af Rigsarkivet og som suppleres med scanninger af bibliotekets egne materialer.

Biblioteksdatabase kan søges direkte på internettet og muliggør avancerede søgninger, som det kendes fra folkebibliotekernes database. Det er muligt at finde både de nævnte e-materialer og de øvrige bøger, som er registreret. Antallet af materialer, som bliver tilgængelige, forøges løbende.

I 2014 startede også portalen DIS-Kopier, som indeholder affotograferede arkivalier og andet kildemateriale, som er doneret til DIS-Danmark af medlemmer. DIS-Kopier er en billedviser, som gør det muligt at bladere i de affotograferede materialer. Portalen indeholder allerede over 10.000 billeder. En del af billedserierne er allerede registreret i biblioteksdatabase, således at der er en samlet indgang til materialet.

DIS Arkiv & Bibliotek har ligeledes modtaget materialer indeholdende medlemmers slægtsforskning. En del af materialet kræver dog en stor indsats for at blive gjort tilgængelig på internettet. Erfaringen har vist, at der er behov for mere specifikke regler for, hvorledes givne bør klargøre materialer til formidling på DIS-Danmarks portaler, således at biblioteksgruppens arbejde med det afleverede materiale lettes.

Arbejdsgruppen af frivillige på biblioteket i Albertslund har igen i 2014 ydet en meget stor indsats for DIS-Arkiv & Bibliotek, ligesom foreningens webmaster har stået for opbygning af portalen DIS-Kopier og behandlet og sorteret en stor mængde billeder og afskrevne kilder.

Kommunikation og markedsføring

Udvalgets opgave er at varetage foreningens udadrettede markedsføring. Et vigtigt tiltag gennem flere år har været udgivelsen af et 16-siders-hæfte, *Hjælp til begyndere i slægtsforskningen*, som uddeles gratis ved arrangementer, på arkiver, og hvor det ellers er relevant. Hæftet går som varmt brød, og også i 2014 har det været nødvendigt at få trykt et nyt oplag.

I forbindelse med 25-års-jubilæet blev der lavet særlige DIS-bolsjer til uddeling ved festligholdelserne på Rigsarkivet og i lokalforeningerne. De var en succes, så også her er der foretaget genoptryk; man kan stadig møde bolsjerne ved arrangementer.

Lokalforeningsudvalget

Årets fællesmøde blev afholdt på Hotel Plaza i Odense, hvor vi havde en hyggelig dag, med mange gode input fra folk i lokalforeningerne; det var dejligt at høre om de forskellige arrangementer i forbindelse med DIS-DK's jubilæum og alle de andre mange gode tiltag, der foregår ude omkring. Poul Wachmann havde et fint indlæg omkring Folkeuniversitet, og hvordan vi kan bruge det bedre. En tak til formand, ekspedition og kasserer for nogle gode input på fællesmødet.

Udover Fællesmødet har vi i udvalget afholdt 2 møder, hvor vi blandt andet har taget stilling til de forskellige henvendelser, der har været. Ligesom vi er i gang med at udfærdige en lille folder omkring det at opstarte en DIS-Lokalforening, og hvad vil det sige at være en DIS-Lokalforening.

Vi har i det forgangne år måtte sige farvel til en DIS-Lokalforening, idet DIS-Odsherred desværre ikke kunne samle nok mennesker til at danne en bestyrelse. De eksisterende medlemmer fik tilbud om at blive en del af DIS-Holbæk i stedet. En stor tak til DIS-Holbæk for den umiddelbare støtte til de tidligere medlemmer af DIS-Odsherred.

Vi har i årets løb udsendt 4 nyhedsbreve med forskelligt indhold og orientering.

Slægtsforskervejledning på Rigsarkiverne

Efter en aftale mellem DIS-Danmark og Rigsarkivet startede Slægtsforskervejledningen på Rigsarkivet i januar 2014 med en gruppe frivillige slægtsforskere. Vejledningen finder sted i skolestuen på Rigsarkivet på en fast ugedag og henvender sig til både nybegyndere og mere erfarne slægtsforskere. Vejledningen er en rigtig succes. Mange slægtsforskere har besøgt vejlederne og fået gode råd med på vejen. Det har vist sig at være et fortrinligt supplement til Rigsarkivets egen vejledning.

Med vejledningen i København som forbillede startede en tilsvarende gruppe af frivillige en ny vejledning på Rigsarkivet i Viborg efter sommeren. Vejledningen i Viborg har åbent én dag hver anden uge. Også her er initiativet blevet vel modtaget, og mange slægtsforskere har besøgt vejledningen og fået god hjælp til komme videre med egen slægtsforskning.

Både i København og i Viborg forsætter vejledningen i 2015. DIS-Danmark takker de frivillige slægtsforskere, der uegennyttigt rådgiver og hjælper andre slægtsforskere.

25-års-jubilæum

DIS-Danmark kunne i 2014 fejre 25-års-jubilæum. Som nævnt i afsnittet om Slægt & Data blev det markeret med udgivelsen af et jubilæumsskrift. Den 24. maj blev der holdt reception i Harsdorffsalen på Rigsarkivet. Vores samarbejdspartnere var inviteret til at deltage, flere, som eksempelvis Københavns Stadsarkiv og DIS-Norge, med fine stande, og der blev holdt taler med smukke ord og gode ønsker. Et højdepunkt ved jubilæet var udnævnelsen af æresmedlemmer; det gjaldt de medlemmer af den oprindelige bestyrelse, som stadig lever: Finn Grandt-Nielsen, Georg Agerby, Tommy P. Christensen, Poul Steen, Ole H. Jensen, Gert Krabsen og Hanne og Bent Rud.

Mange af DIS-Danmarks lokalforeninger holdt deres egne jubilæumsarrangementer; alle steder var interessen stor og besøgstallene fine, selv i Aalborg, hvor man ellers var oppe i konkurrence med karnevallet i byen! Lokalforeningernes arrangementer var en blanding af fejring og invitation til nye slægtsforskere med tilbud om hjælp til at komme i gang.